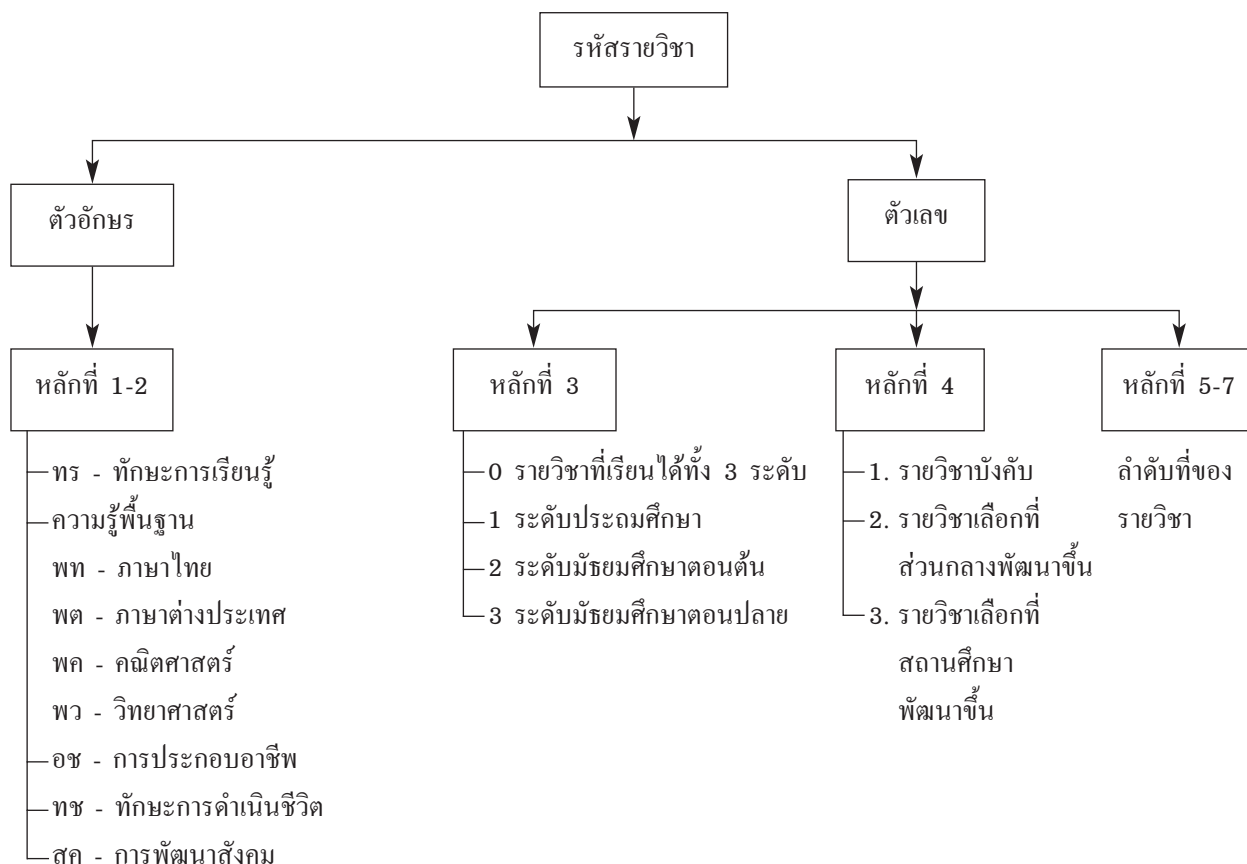

การกำหนดรหัสรายวิชา

การกำหนดรหัสรายวิชาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดเป็นตัวอักษร 2 หลัก และตัวเลข 5 หลัก ดังนี้ คือ

การกำหนดรหัสรายวิชาบังคับกำหนดให้มี 7 หลัก ดังนี้คือ

หลักที่ 1 และ 2 เป็นตัวอักษร แทน 5 สาระดังผังข้างบน

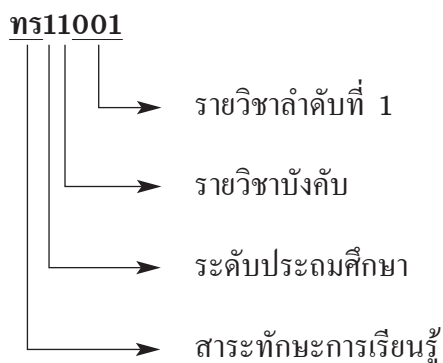
หลักที่ 3 หมายถึง ระดับการศึกษา ตัวเลข 1, 2 และ 3 แทนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามลำดับ สำหรับเลข 0 หมายถึง รายวิชา ที่เรียนได้ทั้ง 3 ระดับ

หลักที่ 4 หมายถึง ประเภทของรายวิชา ตัวเลข 1 หมายถึง รายวิชาบังคับ และตัวเลข 2 หมายถึง รายวิชาเลือกที่ส่วนกลางพัฒนาขึ้น สำหรับ เลข 3 ให้เป็นประเภทของรายวิชาที่สถานศึกษาพัฒนาขึ้นเอง

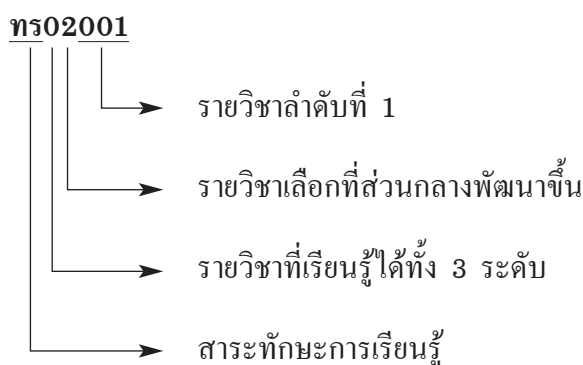
หลักที่ 5-7 หมายถึง ลำดับที่ของรายวิชาตามสาระต่าง ๆ

ตัวอย่าง

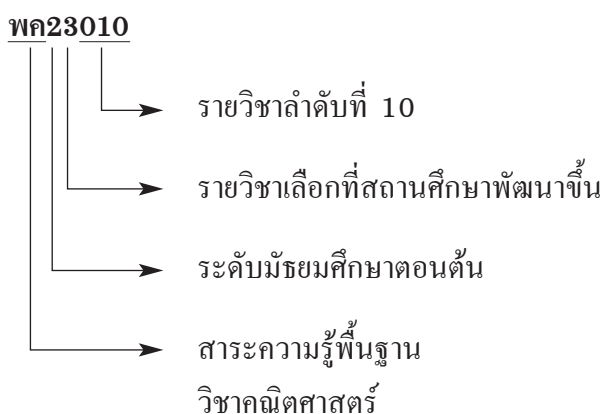
ตัวอย่างที่ 1 รายวิชา “ทักษะการเรียนรู้” เป็นรายวิชาบังคับในสาระทักษะการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษา

ตัวอย่างที่ 2 รายวิชา “วิจัยในชุมชน” เป็นรายวิชาเลือกในสาระทักษะการเรียนรู้ สามารถเรียนได้ทั้ง 3 ระดับ

ตัวอย่างที่ 3 รายวิชา “การคิดดอกเบี้ย” เป็นรายวิชาเลือกที่สถานศึกษาพัฒนาขึ้น ในสาระความรู้พื้นฐาน วิชาคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

การพัฒนารายวิชาเลือก

จากโครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้ง 3 ระดับ คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย มีรายวิชาที่ให้เลือกรเรียน จำนวน 12, 16 และ 32 หน่วยกิต ตามลำดับในส่วนรายวิชาที่ให้เลือกนั้น ผู้เรียนสามารถเลือกได้ตามความต้องการ หรือตามปัญหาของสังคมหรือของผู้เรียนในขณะนั้น โดยรายวิชาเลือกเหล่านี้ อาจจะได้มาจากที่สำนักงาน กสณ. หรือที่สถานศึกษาพัฒนาขึ้น โดยการกำหนดเป็นคำอธิบายรายวิชา และรายละเอียดคำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา และรายละเอียดคำอธิบายรายวิชา

ความหมายของคำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา หมายถึง ข้อมูลรายละเอียดของแต่ละรายวิชา ประกอบด้วย รหัสรายวิชา ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต ระดับการศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางที่ครูใช้ในการวางแผน และออกแบบการเรียนรู้

หลักการจัดทำคำอธิบายรายวิชา

1. เป็นรายวิชาที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ชั้น ๆ มีเนื้อหาจบในตัวเอง และมีประโยชน์ต่อผู้เรียน ชุมชน สังคม
2. เขียนให้กระชับระบุว่าต้องศึกษาเรื่องอะไร หรือต้องปฏิบัติอย่างไรบ้าง มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้ได้อะไร เมื่อเรียนจบรายวิชานี้แล้ว มีขั้นตอนการวัดและประเมินผลอย่างไร โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง
3. ในการพัฒนาหลักสูตร จำเป็นจะต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน คือ ข้อมูลทางด้านความต้องการ ความจำเป็นและปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง ตลอดจนนโยบายทางการศึกษาของรัฐ ข้อมูลทางด้านจิตวิทยา ปรัชญาการศึกษา ความต้องการของผู้เรียน
4. การกำหนดเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน เพื่อความสมบูรณ์ให้ได้วิชาความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสม จึงมีการจัดลำดับเนื้อหาเหล่านั้นว่า เนื้อหาสาระใดควรเป็นพื้นฐานของเนื้อหาใดบ้าง ควรให้เรียนอะไรก่อน อะไรหลัง ตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ ในการเขียนคำอธิบายรายวิชาให้เขียนเป็นวลีและกระชับ
5. การประเมินผลหลักสูตร เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ ของหลักสูตรว่าเมื่อนำหลักสูตรไปใช้แล้วนั้น ผู้ที่จบหลักสูตรนั้น ๆ ไปแล้ว มีคุณสมบัติ มีความรู้ความสามารถที่หลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่

ขั้นตอนการจัดทำคำอธิบายรายวิชา

1. ครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องร่วมกันศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นที่นำมาจัดทำหลักสูตรรายวิชา เลือก เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน และชุมชน สังคม
2. การจัดทำคำอธิบายรายวิชา จะต้องมีส่วนร่วมร่วมกันจัดทำ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญเนื้อหา ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล
3. รูปแบบการเขียนคำอธิบายรายวิชา ใช้แบบฟอร์มที่ปรากฏอยู่ข้างล่าง

รูปแบบการกำหนดคำอธิบายรายวิชา

รหัสรายวิชา.....ชื่อรายวิชา.....จำนวน.....หน่วยกิต
ระดับ.....

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ.....

ศึกษาและฝึกทักษะ

.....
.....

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

.....
.....

การวัดและประเมินผล

.....
.....

การเขียนคำอธิบายรายวิชาตามแบบที่กำหนด ดังนี้

3.1 กำหนดรหัสและชื่อรายวิชา โดยครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาเนื้อหาที่จะมาทำหลักสูตรรายวิชาเลือก แล้วกำหนดรหัสรายวิชาและชื่อรายวิชาให้ครอบคลุมเนื้อหาที่จะนำมาจัดทำเป็นหลักสูตร

3.2 สารและมาตรฐานการเรียนรู้ เมื่อได้ชื่อรายวิชาแล้ว ให้เปิดเอกสารสารการเรียนรู้ว่าชื่อรายวิชาตามข้อ 3.1 สอดคล้องกับสารและมาตรฐานการเรียนรู้ใด เช่น การทำนาเกษตรอินทรีย์ อยู่ในสารประกอบอาชีพ สอดคล้องกับ มาตรฐานที่ 3.2 และ 3.3

3.3 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ระดับ พิจารณาสารและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในข้อ 3.2 ว่ารายละเอียดเนื้อหาในรายวิชาเลือกสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ระดับใด ดูได้จากเอกสารสารการเรียนรู้ เช่น การทำนาเกษตรอินทรีย์ ระดับประถมศึกษา จากสารประกอบอาชีพมาตรฐานที่ 3.2 และ 3.3 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ระดับได้แก่

1. มีความรู้ความเข้าใจทักษะในอาชีพที่ตัดสินใจเลือกบนพื้นฐานความรู้ กระบวนการผลิต กระบวนการตลาดที่ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสม

2. มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถจัดทำแผนงาน และโครงการธุรกิจเข้าสู่ตลาดการแข่งขัน ตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการมีอยู่มีกิน

3.4 การศึกษาและฝึกทักษะ ในหัวข้อนี้ให้ใส่เนื้อหา ว่ามีเนื้อหาใดบ้างที่ต้องเรียนรู้ และเรื่องใดบ้างที่ต้องนำไปปฏิบัติ หรือสามารถนำไปประยุกต์ใช้ ก็ให้กำหนดไว้โดยให้เขียนเป็นคำอธิบายดังตัวอย่าง เช่น

งานเกษตร เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์และการประมงตามกระบวนการ ผลิต และการจัดการผลผลิต มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเพิ่มผลผลิต ปลูกฝังความรับผิดชอบ การอนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปสู่การสร้างงานอาชีพ

3.5 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้จากเนื้อหาที่เป็นความรู้ ทักษะ เพื่อให้บรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เช่น

เน้นการสำรวจอาชีพในชุมชน ประเทศ และโลก เพื่อพิจารณาสิ่งที่ต้องพัฒนาแล้วนำมาวิเคราะห์ รวมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สรุปเป็นองค์ความรู้ในสิ่งที่ต้องพัฒนา

ดังนั้น ชิ้นงานที่เกิดจากการจัดประสบการณ์นำมาใช้เป็นคะแนนเก็บระหว่างภาคได้ เช่น ผลการสำรวจ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์

3.6 การวัดและประเมินผล สามารถวัดและประเมินผลจากการจัดประสบการณ์ได้ เช่น รายงานแบบบันทึก ผลการสังเกต

3.7 จำนวนหน่วยกิต เป็นเวลาทั้งหมดที่ใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่บรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ว่าใช้เวลากี่ชั่วโมง และให้เทียบค่า 40 ชั่วโมง มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

ขั้นตอนการจัดทำรายละเอียดคำอธิบายรายวิชา

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา เป็นการนำคำอธิบายรายวิชามาเขียนรายละเอียด เพื่อให้ครูนำไปจัดแผนการเรียนรู้ หรือใช้ในการเทียบโอนผลการเรียน หรือไปจัดหาสื่อ โดยใช้รูปแบบตามแบบฟอร์มข้างล่าง

รูปแบบการกำหนดรายละเอียดคำอธิบายรายวิชา

รหัสรายวิชา.....ชื่อรายวิชา.....จำนวน.....หน่วยกิต
ระดับ.....

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ.....

ที่	หัวเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน(ชั่วโมง)

ขั้นตอนการกำหนดรายละเอียดคำอธิบายรายวิชา มีดังนี้

1. ให้นำรหัสรายวิชาและชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต ระดับการศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ จากคำอธิบายรายวิชามาใส่ให้เหมือนกัน
2. หัวเรื่อง หมายถึง เนื้อหาจากขั้นตอน “การศึกษาและฝึกทักษะ” ในคำอธิบายรายวิชา มาพิจารณาว่าหัวเรื่องอะไรบ้าง มาบรรจุลงในตารางตามลำดับการเรียนรู้
3. ตัวชี้วัด หมายถึง ตัวแปรประกอบหรือองค์ประกอบที่มีค่าแสดงถึงลักษณะหรือปริมาณของสถานภาพที่ต้องการศึกษา ณ จุดเวลา หรือช่วงเวลาหนึ่ง ค่าของตัวชี้วัด แสดง/ระบุ บ่งบอกถึงสภาพที่ต้องการศึกษา เป็นองค์รวมกว้าง ๆ แต่มีความชัดเจนเพียงพอ ที่จะใช้ในการประเมินสภาพที่ต้องการศึกษาได้ หรือใช้ในการเปรียบเทียบ ระหว่างจุดเวลาที่ต่างกัน เพื่อให้ทราบถึงเปลี่ยนแปลง เป็นการกำหนดตัวชี้วัดจากหัวเรื่อง ดังตัวอย่าง

หัวเรื่อง การจัดการการผลิต

- ตัวชี้วัด
1. จัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ
 2. อธิบายวิธีการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีในการผลิต บริการ
 3. อธิบายขั้นตอนการลดต้นทุนการผลิต บริการ
 4. จัดทำแผนการผลิต บริการ

4. เนื้อหา ให้เป็นการกำหนดเนื้อหาย่อยๆ ตามตัวชี้วัด ดังตัวอย่าง

1. การจัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ
2. การใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีในการผลิต บริการ
3. การลดต้นทุนการผลิต บริการ
4. การจัดทำแผนการผลิต บริการ

5. จำนวนชั่วโมง หมายถึง จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูที่บรรลุตัวชี้วัดที่กำหนดในแต่ละหัวเรื่อง จำนวนชั่วโมงนี้เป็นการกำหนดสำหรับผู้เรียนทั่วไป เพื่อให้ครูใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างคร่าว ๆ แต่เมื่อจัดการเรียนรู้จริง จำนวนชั่วโมงที่กำหนดในแต่ละหัวเรื่องอาจเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน